

Adviesraad Sociaal Domein Vlaardingen

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Vlaardingen
t.a.v. Wethouders de heer B. de Leede en mevrouw J.J. Silos-Knaap
Postbus 1002
3130 EB Vlaardingen

Datum : 29 september 2019

Briefnummer : 20190929

Betreft : Gevraagd advies Regionale visie Veranderopgave inburgering

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein Vlaardingen (ASDV) heeft tijdens haar vergadering van 17 september 2019 – na een presentatie van de heer Kort (accounthouder sociaal domein) - met belangstelling kennis genomen van de Gezamenlijke Visie MVS-gemeenten op de Veranderopgave inburgering, waarin met het oog op de te verwachten invoering op 1 januari 2021 van de nieuwe Wet inburgering een gezamenlijke visie is geformuleerd op het gebied van inburgering, participatie en integratie van statushouders.

In de landelijke Veranderopgave hebben de gemeenten weer een centrale rol in het inburgeringsproces. De drie MVS-gemeenten hebben dit gezamenlijk opgepakt en werken dit alles uit in een plan van aanpak voor de uitvoeringspraktijk. Dit plan maakt geen deel uit van onderhavig visiedocument.

De adviesraad staat *positief* ten opzichte van de Veranderopgave en kan zich vinden in de Gezamenlijke Visie MVS – gemeenten; de adviesraad maakt zich echter ook *grote zorgen over de randvoorwaarden voor de uitvoering van het beleid*, mede gelet op de tekorten in de meerjarenbegroting van de gemeente Vlaardingen en de druk op het sociaal domein als geheel.

De adviesraad geeft u een aantal punten mee bij dit advies:

- De nieuwe Wet bevat veel gedetailleerde regelgeving. De gemeente krijgt weer een centrale rol in het inburgeringsproces maar bij de uitvoering van de Wet zal een groot aantal instanties betrokken zijn met verschillende verantwoordelijkheden. Zo vindt na een brede intake en voorinburgering in het Asielzoekerscentrum (COA) warme overdracht van het AZC plaats naar de gemeente. Zowel de gemeente als DUO hebben handhavende bevoegdheden. De taken en verantwoordelijkheden dienen helder en goed

Adviesraad Sociaal Domein Vlaardingen

afgebakend te zijn.

- De gemeente wordt verantwoordelijk voor het creëren van de randvoorwaarden voor een maatwerktraject, waarbij de statushouder - professionele begeleiding krijgt.
- De inburgerings-plichtige blijft verantwoordelijk het behalen van het inburgeringsexamen. De professional krijgt doorzettingsmacht richting instanties, wanneer er prioriteiten moeten worden gesteld, of bij dreigende sancties. Er wordt naar de mening van de adviesraad een zware wissel getrokken op deze professional in een complex stelsel van verantwoordelijkheden en handhavende bevoegdheden.
- Het blijft mogelijk dat er in MVS-verband lokaal verschillen zijn in beleid en uitvoering ten aanzien van de begeleiding van statushouders. De adviesraad vraagt in dit verband aandacht voor de positie van de huidige statushouders in de overgangperiode.
- De adviesraad verwacht dat de regierol voor de gemeenten veel extra kosten zal vergen en pleit voor een kostenonderzoek. De raad hecht belang aan monitoring en (tussentijdse)evaluatie en wordt graag geïnformeerd over de voortgang en resultaten.

N.B.

Een week na onze vergadering verscheen een kritische reactie van de VNG op het concept wetsvoorstel (zie bijlage); de adviesraad heeft hier goed kennis van genomen en herkent zich in de door de VNG genoemde kritische kanttekeningen.

Hoogachtend,

Namens de leden van de Adviesraad Sociaal Domein Vlaardingen,

drs J. van der Pol,

(voorzitter)

Bijlage: reactie VNG op concept wetsvoorstel Inburgering

Bijlage

VNG: Nieuwe wet inburgering is onuitvoerbaar

Voor gemeenten is de nieuwe wet Inburgering onuitvoerbaar. Gemeenten krijgen geen regierol. Ook over de financiering maken gemeenten zich grote zorgen. 'Gemeenten kunnen zonder adequate financiering geen nieuwe taken op zich nemen', benadrukt de VNG in reactie op het conceptwetsvoorstel.

Regierol ontbreekt

'Op alle bestuurlijke en ambtelijke niveaus krijgen wij telkens de boodschap dat het huidige budget het kader vormt, in plaats van de ambities die wij hebben met het nieuwe stelsel. Het ontbreken van een sterke regierol en het niet adequaat financieren van onze taken maken de wet voor ons onuitvoerbaar', schrijft de VNG aan minister Koolmees (SZW).

Gemiste kans

In plaats van gemeenten een regierol te geven, kiest het rijk voor een 'complex stelsel met een groot aantal partijen en sterke sturing vanuit het rijk', aldus de VNG, die dit een 'gemiste kans' noemt. De VNG vindt dat er een logische en heldere taakverdeling met een centrale regierol moet komen, met bijbehorende verantwoordelijkheden voor gemeenten.

Regelruimte

De lokale beweegruimte van gemeenten wordt in de conceptwettekst te veel ingeperkt. 'Dit brengt de kern en doelstelling van de wet in gevaar', aldus de VNG. Vanwege een aantal gedetailleerde bepalingen zijn de mogelijkheden voor gemeenten om maatwerk toe te passen en verbinding te leggen met andere wetten uit het sociaal domein te beperkt. 'Er is meer lokale regelruimte nodig.'

Handhaving

Gemeenten moeten 'geheel zelfstandig' verantwoordelijk worden voor de handhaving van de inburgeringswet, vindt de VNG verder. Door de handhaving bij verschillende partijen te beleggen, wordt het inburgeringstelsel onnodig duur en complex in de uitvoering gemaakt. De VNG vreest dat hierdoor verwarring bij de inburgeraar zal ontstaan en dat een nadruk op boetes zal komen te liggen.

Prestatiebekostiging

Invoering van prestatiebekostiging ziet de VNG niet zitten. 'Gemeenten hebben maar een beperkte beleidsvrijheid en dus weinig mogelijkheden om de 'prestaties' te verhogen', aldus de VNG. Zij pleit voor een andere vorm van verdeling van de middelen.